

Sygn. akt II Ka 306/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SO Jerzy Kozaczuk (spr.) SO Krystyna Świącicka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r.

sprawy **G. G.**

oskarżonej o czyn z art. 177 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 4 marca 2013 r. sygn. akt II K 456/12

wyrok w zaskarżonej części dotyczącej orzeczenia o karze uchyla i w tym zakresie sprawę G. G. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 306/13

UZASADNIENIE

G. G. została oskarżona o to, że:

I. w dniu 13 kwietnia 2012 r. w S., woj. (...) umyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując w stanie nietrzeźwości - 2,37 promila alkoholu etylowego we krwi - samochodem osobowym marki V. (...) nr rej. (...), zbliżając się do skrzyżowania nie zachowała należytej ostrożności i nie utrzymała odstępów niezbędnego do uniknięcia zderzenia z pojazdem poprzedzającym, wskutek czego uderzyła w stojący przed nią samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...) kierowany przez J. S., a ten z kolei - wskutek siły uderzenia - najechał na poprzedzający go samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...) kierowany przez D. K., w następstwie czego D. K. doznała obrażeń ciała we postaci skręcenia kręgosłupa szyjnego gdzie obrażenia te należą do średnio - ciężkich i powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający dni siedem, a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczy sześciu miesięcy -

to jest o czyn z art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk,

II. w dniu 13 kwietnia 2012 r. na ul. (...) w S., woj. (...) będąc w stanie nietrzeźwości 2,37 promila alkoholu etylowego we krwi prowadziła w ruchu lądowym samochód marki V. (...) nr rej. (...),

to jest o czyn z art. 178 a § 1 kk,

III. w dniu 13 kwietnia 2012 r. w S., słowami powszechnie uznanymi za obelżywe znieważyla funkcjonariuszy Policji M. M. i P. C. podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych,

to jest o czyn z art. 226 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 4 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach:

Oskarżoną **G. G.** uznał za winną dokonania zarzucanych jej czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 177 § 1 w zw. z art. 178 § 1 kk, z art. 178 a § 1 kk i z art. 226 § 1 kk i za to:

I. za czyn I a/o na podstawie art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 178 § 1 kk skazał ją na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. wobec skazania oskarżonej w pkt I wyroku na podstawie art. 46 § 2 kk orzekł od G. G. na rzecz pokrzywdzonej D. K. nawiązkę w kwocie 5.000,00 (pięć tysięcy) złotych;

III. za czyn II a/o na podstawie art. 178 a § 1 kk skazał ją na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. wobec skazania oskarżonej w pkt II wyroku na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec G. G. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 3 (trzech), a na podstawie art. 49 § 2 kk zasądził od oskarżonej na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 400,00 (czteryście) złotych tytułem świadczenia pieniężnego;

V. za czyn III a/o na podstawie art. 226 § 1 kk skazał ją na karę 3 (trzech) roku pozbawienia wolności;

VI. a podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i orzekł karę łączną 1 (jeden) rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk orzeczoną karę pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonej G. G. tytułem próby na okres lat 3 (trzech);

VIII. na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec oskarżonej grzywnę w wymiarze 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wysokość stawki dziennej na kwotę 20,00 (dziesięć) złotych każda z nich;

IX. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonej G. G. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, to jest jeden dzień 13 kwietnia 2012 roku, przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny i w tym zakresie grzywnę uznał za wykonaną;

X. na podstawie art. 63 § 2 kk zaliczył oskarżonej G. G. na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 13 kwietnia 2012 roku do dnia 04 marca 2013 roku;

XI. zasądził od oskarżonej G. G. na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. K. kwotę 442,80 (czteryście czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy) w tym kwotę 82,80 (osiemdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt groszy) podatku od towarów i usług tytułem wydatków poniesionych na ustanowienie pełnomocnika w sprawie;

XII. zwolnił oskarżoną G. G. od ponoszenia kosztów sądowych, wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając orzeczenie w części dotyczącej kary oraz środka karnego na niekorzyść oskarżonej G. G.. Wyrokowi temu zarzucił :

I. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 kk poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonej za czyn zarzucany jej w pkt I aktu oskarżenia wyczerpujący dyspozycję art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w sytuacji gdy G. G. czynu tego dopuściła się będąc w stanie nietrzeźwości, zaś art. 42 § 2 kk nakłada w takiej sytuacji obowiązek orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,

II. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 2 kpk poprzez niedokładne określenie rozstrzygnięcia co do kary wymierzonej oskarżonej G. G. za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 226 § 1 kk i skazanie jej na karę „3 (trzech) roku” pozbawienia wolności.

Powołując się na powyższe apelujący wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. orzeczenie na podstawie art. 42 § 2 kk wobec oskarżonej G. G. za czyn zarzucany jej w pkt I aktu oskarżenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat;

2. połączenie na podstawie art. 90 § 2 kk jednostkowych środków karnych w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych za czyny wyczerpujące dyspozycję art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 §1 kk oraz art. 178a § 1 kk i orzeczenie wobec G. G. łącznego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;

3. orzeczenie wobec oskarżonej G. G. za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 226 § 1 kk kary 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego wniósł odpowiedź na apelację, w której przyłączył się do stanowiska prokuratora w zakresie naruszenia prawa procesowego i materialnego podczas ferowania wyroku, wnosząc o wymierzenie za czyn z pkt II a/o zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze roku i połączeniu go z zakazem orzeczonym za czyn z pkt I a/o poprzez orzeczenie go na poziomie 3 lat.

Na rozprawie odwoławczej oskarżyciel publiczny poparł apelację, modyfikując wniosek i domagając się uchylecia wyroku w zaskarżonej części do ponownego rozpoznania Sądowni I instancji. Do stanowiska tego przyłączył się zarówno obrońca oskarżonej, jak i oskarżycielka posiłkowa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie w zakresie, w jakim podnosi uchybienia dotyczące rozstrzygnięć zawartych w wyroku.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, iż Sąd meriti prawidłowo ustalił stan faktyczny, jednakże nie ustrzegł się pewnych mankamentów w zakresie ferowania wyroku, które ostatecznie skutkować musiały uchyleciem orzeczenia w zaskarżonej części.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że stosownie do art. 42 § 2 kk obligatoryjne jest orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju jeżeli uczestniczący w ruchu sprawca przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji był w chwili jego popełnienia w stanie nietrzeźwym. W realiach niniejszej sprawy bezspornie oskarżona dopuszczając się przestępstwa z pkt I wyczerpującego znamiona art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 § 1 kk, działała w warunkach o jakich traktuje treść art. 42 § 2 kk. Mimo tego Sąd meriti nie orzekł za czyn z pkt I zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, dopuszczając się tym samym rażącego naruszenia prawa materialnego. Powyższe zaś uchybienie pociąga za sobą konieczność orzeczenia

tak środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych za czyn z pkt I a/o, jak też połączenia go ze środkiem karnym wymierzonym za czyn z pkt II i orzeczenia w łącznym wymiarze.

Zgodzić się również należy z apelującym, iż sentencja wydanego w przedmiotowej sprawie przez Sąd Rejonowy wyroku w zakresie wymiaru orzeczonych kar i środków karnych nie odpowiada treści art. 413 kpk, a w szczególności § 1 pkt 5 oraz § 2 pkt 1 i 2 tego przepisu. Należy bowiem zauważyć, iż zgodnie z w/w artykułem obowiązkiem sądu wydającego wyrok skazujący jest m.in. dokonanie właściwego rozstrzygnięcia co do podstawy prawnej skazania kary i środków karnych, co oznacza, iż w takim przypadku sąd winien w sposób niebudzący wątpliwości określić nie tylko rodzaj kary, ale także i jej wymiar. Jak wynika natomiast z treści sentencji wyroku Sądu Rejonowego, w pkt I wyroku za podstawę wymiaru kary Sąd wskazał art. 178 § 1 kk, w sytuacji gdy winien nim być art. 177 § 1 kk. W pkt V orzeczenia Sąd ten na podstawie art. 226 § 1 kk skazał oskarżoną G. G. na karę „3 (trzech) roku pozbawienia wolności”. Z tak sformułowanej treści rozstrzygnięcia nie można ustalić, czy jest to kara trzech miesięcy, trzech lat, czy też roku pozbawienia wolności. Usprawiedliwieniem powyższych uchybień w żadnej mierze nie może być uzasadnienie wyroku, w którym to Sąd Rejonowy wskazuje, iż odnośnie III z czynu wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Analogiczne wątpliwości budzi również rozstrzygnięcie zawarte w pkt VIII wyroku dotyczące orzeczonej kary grzywny, gdzie wysokość stawki dziennej liczbowo wyrażona jest kwotą „20,00” natomiast słownie „(dziesięć) złotych każda z nich”. W tym przypadku również z uzasadnienia wyroku wynika, że stawka dzienna kary grzywny została orzeczona na poziomie dwudziestu złotych. Wprawdzie wyrok i uzasadnienie należy traktować jako całość, ale nie może to oznaczać akceptacji dla funkcjonowania w obrocie prawnym rozstrzygnięcia nieokreślającego w sposób zrozumiały dla przeciętnego obywatela wymiaru orzeczonej kary. Brak powyższego precyzyjnego określenia wymiaru orzeczonych kar jednostkowych, uniemożliwia również na podstawie samej lektury wyroku, przeprowadzenie oceny w zakresie prawidłowości orzeczonej na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk kary łącznej pozbawienia wolności, a ponadto czyni go w oderwaniu od uzasadnienia niejasnym i niezrozumiałym, a taki wyrok nie może funkcjonować w obrocie prawnym.

Podsumowując powyższe rozważania, należy zauważyć, iż Sąd Rejonowy nie sprostął wymogom zawartym w/w artykułach kodeksu postępowania karnego. Na marginesie wypada dodatkowo wskazać, iż również troska o zapewnienie wyrokowi stabilności w instancji odwoławczej powinna skłaniać Sąd I instancji do poświęcenia kwestii wymiaru kary należytej uwagi i dłożenia starań, by w tej części rozstrzygnięcie wyroku było prawidłowe i precyzyjne.

Z tych względów oraz kierując się granicami zaskarżenia zawartymi w apelacji, przedmiotowy wyrok Sądu I instancji należało uchylić w części dotyczącej orzeczenia o karze. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy w Siedlcach ograniczy się już tylko do oceny kwestii rzutujących na wymiar kary i środków karnych, a wydany wyrok będzie zawierał właściwą redakcję orzeczenia w tym zakresie. Następnie Sąd Rejonowy uzasadni stanowisko swoje w tej kwestii, o ile oczywiście zajdzie taka konieczność.

W związku z powyższym na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk Sąd Odwoławczy orzekł jak w wyroku.